

Standardi i kualifikimit me bazë rajonale për Teknikun Bujqësor të Kultivimit Tradicional dhe Organik - SKTBKTO

Ky standard u përgatit në kuadër të projektit *Përmirësimi i Cilësisë së Arsimit dhe Formimit në EJK – EQET SEE*¹ nga përfaqësuesit e 6 ekonomive pjesëmarrëse: Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova², Mali i Zi, Republika e Maqedonisë së Veriut dhe Serbia.

Pjesa I - Informacion i përgjithshëm

Standardi i kualifikimit	
1. Titulli i kualifikimit	Teknik bujqësor i kultivimit tradicional dhe organik Shqipëri: Bujqësi Tradicionale dhe Organike (TBC) BeH: Agrotehničar organske i tradicionalne proizvodnje Kosovë*: TBC Mali i Zi: Agrotehničar Maqedoni e Veriut: Agrotehničar Serbi: Poljoprivredni tehničar
2. Lloji i kualifikimit	Ky kualifikim është kualifikim i plotë. Kualifikimi në fjalë mund të përftohet në sistemin e arsimit dhe formimit fillestar profesional, në arsimin dhe formimin e të rriturve ose mund të akordohet në sistemin e validimit të të nxënësve informal dhe joformal me cilësi të garantuar.
3. Përshkrimi/justifikimi/arsyëtimi i kualifikimit, nevoja për këtë kualifikim	Tekniku bujqësor i kultivimit tradicional dhe organik (TBKTO) planifikon, organizon dhe koordinon prodhimin bimor e blegtoral dhe kryen përpunimin bazë të produkteve parësore. TBKTO përdor teknologjitë e duhura dhe përkatëse në bujqësi, në aktivitetet për rritjen e perimeve, në pemëtarë, vreshtari dhe blegtori. TBKTO organizon dhe kryen përpunimin bazë, përfundimin, paketimin dhe ruajtjen e produkteve me origjinë bimorë dhe shtazore në mënyrë ekologjike të qëndrueshme. Ai/ajo është i/e përfshirë në prokurimin dhe tregtimin e produkteve. Agrotekniku zbaton standardet dhe normat e prodhimit tradicional, organik, konvencional dhe integral dhe zbaton masat për mbrojtjen e mjedisit, shëndetit dhe vendit të punës, duke garantuar respektimin e standardeve të cilësisë në punën e tij. TBKTO komunikon me eprorët dhe kolegët duke zbatuar rregullat e komunikimit të biznesit në mënyrë etike dhe profesionale, në përputhje me parimet e barazisë gjinore, racore, kombëtare, kulturore, fetare dhe të tjera. TBKTO planifikon dhe zbaton aktivitetet e marketimit në mënyrë të pavarur dhe në ekip.

¹ Për më shumë informacion në lidhje me projektin, vizitoni faqen e internetit të projektit <https://eqet.erisee.org/>

² * Ky emërtim nuk paragjykon qëndrimet mbi statusin e vendit dhe është në përputhje me Rezolutën 1244 të KSKB-së dhe Opininionin e GJND-së për shpalljen e pavarësisë së Kosovës.

	Ai/ajo ndjek trendet, arritjet, teknologjitë e reja (përfshirë TIK-un) dhe i zbaton ato në proceset e punës dhe të prodhimit në sajë të zhvillimit të vazhdueshëm profesional. Ky kualifikim është i vlefshëm në të gjithë rajonin, pasi bazohet në standardin e profesionit të dakorduar në rang rajonal dhe të përgatitur në bashkëpunim me agjencitë rajonale të AFP-së.																					
4. Standardet përkatëse të profesioneve, lidhja me klasifikimin ISCO ose çdo të dhënë tjetër në lidhje me konsultimin me palët e interesit të tregut të punës	Standardi i profesionit me bazë rajonale, Teknik Bujqësor i Kultivimit Tradicional dhe Organik, është përdorur si bazë për zhvillimin e këtij standardi kualifikimi me bazë rajonale. ISCO 3142 Teknik bujqësor 6130 Prodhuesit e përzier të kulturave dhe kafshëve																					
5. Niveli i kualifikimit (KEK)	Niveli në Kornizën Evropiane të Kualifikimeve për Të Nxënit gjatë Gjithë Jetës (KEK 1-8): 4																					
6. Vlera e krediteve të kualifikimit ose vitet/orët e kohëzgjatjes dhe përqindja e njësive të arsimit të përgjithshëm në kualifikimin e përgjithshëm	Ky kualifikim mbulon një gamë prej 100-140 ECVET ose 1500-3000 orë të nevojshme për një individ për arritjen e rezultateve të të nxënit për këtë kualifikim. Ai përfshin si periudhën e induksionit ashtu edhe kohën e përfshirjes në procesin e të nxënit dhe kualifikimit jashtë klasës. Një ECVET në nivel rajonal duhet të përkthehet në 15 – 25 orë (sipas Rekomandimeve të BE-së, ku një orë është e barasvlefshme me 60 minuta). Kreditet ECVET akordohen vetëm për pjesën profesionale të standardit të kualifikimit. Përqindja e komponentëve profesionalë dhe përqindja e arsimit të përgjithshëm brenda një kualifikimi si element i një standardi kualifikimi për secilën ekonomi: <table><tr><th>Ekonomia</th><th>Përqindja e njësive të rezultateve të të nxënit të arsimit profesional në vëllimin e përgjithshëm të kualifikimit</th><th>Përqindja e njësive të rezultateve të të nxënit të arsimit të përgjithshëm në vëllimin e përgjithshëm të kualifikimit</th></tr><tr><td>Shqipëri:</td><td>60%</td><td>40%</td></tr><tr><td>BeH:</td><td>60%</td><td>40%</td></tr><tr><td>Kosovë*:</td><td>63%</td><td>37%</td></tr><tr><td>Mali i Zi:</td><td>56%</td><td>44%</td></tr><tr><td>Maqedonia e Veriut:</td><td>55-60%</td><td>40-45%</td></tr><tr><td>Serbi:</td><td>55-60%</td><td>40-45%</td></tr></table>	Ekonomia	Përqindja e njësive të rezultateve të të nxënit të arsimit profesional në vëllimin e përgjithshëm të kualifikimit	Përqindja e njësive të rezultateve të të nxënit të arsimit të përgjithshëm në vëllimin e përgjithshëm të kualifikimit	Shqipëri:	60%	40%	BeH:	60%	40%	Kosovë*:	63%	37%	Mali i Zi:	56%	44%	Maqedonia e Veriut:	55-60%	40-45%	Serbi:	55-60%	40-45%
Ekonomia	Përqindja e njësive të rezultateve të të nxënit të arsimit profesional në vëllimin e përgjithshëm të kualifikimit	Përqindja e njësive të rezultateve të të nxënit të arsimit të përgjithshëm në vëllimin e përgjithshëm të kualifikimit																				
Shqipëri:	60%	40%																				
BeH:	60%	40%																				
Kosovë*:	63%	37%																				
Mali i Zi:	56%	44%																				
Maqedonia e Veriut:	55-60%	40-45%																				
Serbi:	55-60%	40-45%																				
7. Sektori/ fusha e punës (sipas ISCED)	Klasifikimi i kualifikimit sipas klasifikimit EUROSTAT ISCED-F (FOET – Fushat e Arsimit dhe Formimit) o8 Bujqësi, pylltari, peshkim dhe veterinar o81 Bujqësi																					

	o811 Prodhimi bimor dhe blegtoral
8. Kërkesat specifike për sigurimin e cilësisë në lidhje me kualifikimin	Standardi i kualifikimit për Teknikun Bujqësor të Kultivimit Tradicional dhe Organik do të zhvillohet më tej në nivel kombëtar nga ekonomitë pjesëmarrëse në proces, duke ndjekur metodologjinë e tyre kombëtare. Ky standard kualifikimi me bazë rajonale për teknikët bujqësorë të kultivimit tradicional dhe organik do të përbëjë thelbin e standardeve kombëtare të kualifikimit të zhvilluara më pas. Për të garantuar cilësinë e standardeve kombëtare të kualifikimit, duhet të ndiqen procedurat kombëtare (miratimi nga organet përkatëse, monitorimi i zbatimit nga organet përkatëse dhe certifikimi i pjesëmarrësve në arsim).
9. Kërkesat e pranimit/ hyrjes/ parakushtet për marrjen e kualifikimit	Kërkesa minimale për hyrje në kualifikimin Teknik Bujqësor për Kultivimin Tradicional dhe Organik për sa i përket kualifikimit paraprak që duhet të përftohet është arsimi bazë ose kualifikimi i nivelit 1 të Kornizës Evropiane të Kualifikimeve. Kërkesat e tjera lidhen me legjislacionin e parashikuar të secilës prej ekonomive.
10. Përparimi/përshkueshmëria në sistemin e kualifikimit/mundësitë e mëtejshme për kualifikim dhe punësim	Pas përfundimit të kualifikimit, nxënësit i hapen mundësitë e mëposhtme: Punësim: • vetëpunësim • punësim në kombinat bujqësor, kooperativa bujqësore ose në njësi bujqësore individuale Përshkueshmëria vertikale: • vazhdimi i arsimit pas të mesëm • vazhdimi i arsimit të lartë në fushën përkatëse ose fusha të tjera nëse paraprakisht merret një certifikatë e përcaktuar me ligj. Përshkueshmëria horizontale: Për regjistrimin në një program tjetër mësimor, merren parasysh modulet (sektoriale dhe të përgjithshme) e kurrikulës për kualifikimin Teknik Bujqësor për Kultivimin Tradicional dhe Organik dhe modulet e kurrikulës së programit të ri.
11. Struktura e kualifikimit: Lista e njësive të detyrueshme të rezultateve të të nxënës dhe njësive me zgjedhje të rezultateve të të nxënës	Njësiti e detyrueshme të rezultateve të të nxënës janë: NJËSIA 1 - Organizimi/Menaxhimi i prodhimit bujqësor NJËSIA 2 - Mekanizimi, automatizimi dhe pajisjet NJËSIA 3 - Kushtet për prodhimin bujqësor NJËSIA 4 - Prodhimi i bimëve njëvjeçare (kulturat fushore dhe perimet/ produktet bujqësore) NJËSIA 5 - Prodhimi i bimëve shumëvjeçare (frutikultura dhe vreshtaria) NJËSIA 6 - Prodhimi blegtoral dhe kujdesi për kafshët NJËSIA 7 - Përpunimi dhe ruajtja e produkteve ushqimore parësore (produkte bimore dhe blegtoriale) NJËSIA 8 - Komunikimi me bizneset dhe sipërmarrja në bujqësi NJËSIA 9 - Standardet, mbrojtja e mjedisit dhe siguria në punë Njësiti e mundshme me zgjedhje të rezultateve të të nxënës janë: NJËSIA 1 - Bletari NJËSIA 2 - Kultivimi i kërpudhave NJËSIA 3 - Bimët foragjere NJËSIA 4 - Kultivimi i bimëve mjekësore, aromatike dhe erëzave/ Kultivimi i bimëve mesdhetare NJËSIA 5 - Peshkimi

	NJËSIA 6 - Kultivimi i luleve NJËSIA 7 - Agroturizmi NJËSIA 8 - Përpunimi më kompleks për produkte specifike bimore (p.sh., ullinj, manaferra, çajra, etj.) NJËSIA 9 - Përpunimi më kompleks i produkteve specifike me origjinë shtazore (p.sh. djathëra dhe produkte të tjera qumështi, mishi i përpunuar, etj.)
12. Dakordimi për standardin e kualifikimit me bazë rajonale	Procesi për përgatitjen e standardit të kualifikimit për teknikun bujqësor të kultivimit tradicional dhe organik zgjati nga data 1 korrik deri më 31 tetor 2022. Secila ekonomi përfaqësohej nga një ekip me 2 anëtarë, pjesë e agjencisë përgjegjëse për AFP-në/Standardet e Kualifikimeve, ku njëri prej tyre është njëkohësisht ekspert për Standardet e Profesioneve/Standardet e Kualifikimeve dhe përfaqësuesi tjetër është ekspert me njohuri dhe aftësi specifike për sektorin (anëtar i grupit kombëtar të punës për standardet e kualifikimeve). Puna për zhvillimin e Standardit të Kualifikimit u bazua në Standardin e Profesionit të zhvilluar në nivel rajonal për Teknikun Bujqësor të Kultivimit Tradicional dhe Organik. Puna e përbashkët në nivel rajonal u organizua në formën e seminareve të punës, bazuar në materialet e përgatitura në bashkëpunim me përfaqësuesit e të gjitha ekonomive dhe në komentet e paraqitura në lidhje me materialet e përgatitura gjatë këtyre seminareve. Gjithashtu, në këto aktivitete u dakorduan edhe parimet kryesore për zhvillimin e Standardit të Profesionit si dhe u garantua njohja dhe interpretimi i përbashkët i Metodologjisë së zhvilluar dhe të dakorduar në nivel rajonal për zhvillimin e Standardit të Kualifikimit. Duke pranuar dhe njohur specifikat e secilës prej ekonomive në lidhje me zhvillimin e kualifikimeve, ky standard kualifikimi i zhvilluar në nivelin e EJT-së shërben si një trung i përbashkët për të gjitha ekonomitë. Standardi i kualifikimit i përgatitur për teknikun bujqësor të kultivimit tradicional dhe organik do të bëjë të mundur arritjen e rezultateve të të nxëniet të dakorduara në secilën prej ekonomive.

Pjesa II -Pjesa specifike e kualifikimit

NJËSITË E REZULTATEVE TË TË NXËNIT	NIVEL I	ECVET	REZULTATET E TË NXËNIT
NJËSIA 1 Organizimi/Menaxhimi i prodhimit bujqësor	KEK 4	ECVET 10- 14	1.1. Bën planifikimin dhe organizimin e punës së vet dhe të ekipit të punëtorëve në fushën e punës, në përputhje me rregullat e profesionit, detyrën e punës dhe risitë në prodhimtarinë bujqësore. 1.2. Përgatit burimet dhe vendin e punës për punë bujqësore, në përputhje me aktivitetet e planifikuara dhe detyrën e punës. 1.3. Plotëson dokumentacionin e duhur të punës. 1.4. Përdor të dhënat dhe tendencat meteorologjike, agroekologjike dhe ekonomike gjatë planifikimit. 1.5. Përgatit planin e rotacionit të kulturave dhe prodhimit. 1.5.1. Përgatit planin e rotacionit të kulturave, duke përfshirë patatet, në lidhje me kushtet agroekologjike dhe shpjegoni procesin e përgatitjes të tij. 1.6. Bën koordinimin, organizimin, mbikëqyrjen dhe kontrollin e të gjitha proceseve të punës prodhuese dhe përpunuese në bujqësi. 1.6.1. Organizoni punën e një grupi punëtorësh për mbjelljen e perimeve tuberoze/ me zhardhokë dhe kontrolloni procesin teknologjik në përputhje me standardet e prodhimit. - Planifikoni buxhetin e duhur. (Koha për buxhetin përcaktohet nga komisioni pas hartimit të detyrës specifike. Kjo kohë nuk përfshihet në kohën totale të krijimit të detyrës së punës.) - Si pjesë e përgatitjes me shkrim, specifikoni mjetet dhe materialin e nevojshëm teknik, përshkruani planin për krijimin e detyrës së punës (rendi i punimeve dhe kohëzgjatja e parashikuar), rregullimin dhe kontrollin e parametrave teknologjikë. - Gjatë krijimit të detyrës vlerësohet organizimi i punës, kryerja e çdo faze të procedurës teknologjike, mbajtja e shënimeve, zbatimi i masave higjienike dhe mbrojtëse dhe koha e krijimit. - Koha e krijimit të detyrës së punës është 75 minuta nga momenti i marrjes në dorëzim të mjeteve dhe materialeve teknike, duke përfshirë procesverbalet. Përfundimi i detyrës brenda 45 minutash i jep kandidatit 10 pikë, deri në 60 minuta 5 pikë, ndërsa për përfundimin e detyrës për më shumë se 60 minuta nuk fitohet asnjë pikë. Pas 75 minutash, ekzekutimi i detyrës së punës ndërpritet.

NJËSIA 2 Mekanizimi, automatizimi dhe pajisjet	KEK 4	ECVET 10- 14	2.1. Zgjedh makineritë, pajisjet dhe veglat e punës për punën bazë dhe atë shtesë në bazë të procesit të punës. 2.2. Kontrollon gatishmërinë teknike dhe konfigurimin e nevojshëm të makinerive, pajisjeve, veglave dhe aggregateve të tyre. 2.3. Zbaton masat agroteknike me makineri dhe pajisje të përshtatshme në proceset e prodhimit bujqësor. 2.4. Përdor makineritë dhe pajisjet në procesin e prodhimit blegtoral në mënyrën e duhur. 2.4.1. Shpjegoni parimin e punës dhe demonstroi punën me sistemin robotik për regjistrin bazë, ushqyerjen dhe mjeljen e lopëve. 2.5. Mbikëqyr pastrimin, dezinfektimin dhe mirëmbajtjen e makinerive bujqësore, pajisjeve, mjeteve, veglave dhe aggregateve. 2.6. Zbaton procedurat për magazinimin dhe ruajtjen e makinerive gjatë kohës që nuk janë në punë. 2.6.1. Demonstroni procedurën e pastrimit, vajosjes, ruajtjes dhe magazinimit të aksesorit/pajisjes shtesë, p.sh.: levës së timonit, në kushte të përshtatshme gjatë kohës që nuk është në punë.																																								
NJËSIA 3 Kushtet për prodhimin bujqësor	KEK 4	ECVET 10 - 14	3.1 Përdor të dhënat e dala nga analiza e kushteve agrometeorologjike dhe hidrologjike për të përzgjedhur llojet dhe varietetet e kulturave bujqësore për kultivim. Dhe 3.4. Përcaktoni masat e nevojshme agroteknike për rregullimin e tokës për mbjelljen e mollës, bazuar në analizat pedologjike të kryera më parë dhe në analizat e kushteve agrometeorologjike në zonën e caktuar. Përcaktoni metodën dhe thellësinë e kultivimit të tokës. Përcaktoni llojet dhe normat e plehërimit për plehërimin bazë të tokës përpara vendosjes së kulturave shumëvjeçare. Analizoni kushtet agrometeorologjike bazuar në të dhënat e marra më parë. <table><tr><th colspan="8">Analiza pedologjike Instituti Bioteknik i Malit të Zi</th></tr><tr><th>Thellësia</th><th colspan="2">Ph</th><th>CaCO₃</th><th>IDG</th><th>Humus</th><th>P₂O₅</th><th>K₂O</th></tr><tr><td>cm</td><td>Në H₂O</td><td>Në 1 N KCl-u</td><td>%</td><td>%</td><td>%</td><td>mg/100 g dhë</td><td></td></tr><tr><td>0-30</td><td>5,65</td><td>5,08</td><td>0</td><td>0</td><td>7,65</td><td>1</td><td>5,9</td></tr><tr><td colspan="7">Reagimi i tokës (pH në 1N KCl): acidike Karbonatet në total: gëlqerore shumë të dobëta Karbonatet aktive (IDG): brenda kufijve normalë</td><td></td></tr></table>	Analiza pedologjike Instituti Bioteknik i Malit të Zi								Thellësia	Ph		CaCO ₃	IDG	Humus	P ₂ O ₅	K ₂ O	cm	Në H ₂ O	Në 1 N KCl-u	%	%	%	mg/100 g dhë		0-30	5,65	5,08	0	0	7,65	1	5,9	Reagimi i tokës (pH në 1N KCl): acidike Karbonatet në total: gëlqerore shumë të dobëta Karbonatet aktive (IDG): brenda kufijve normalë							
Analiza pedologjike Instituti Bioteknik i Malit të Zi																																											
Thellësia	Ph		CaCO ₃	IDG	Humus	P ₂ O ₅	K ₂ O																																				
cm	Në H ₂ O	Në 1 N KCl-u	%	%	%	mg/100 g dhë																																					
0-30	5,65	5,08	0	0	7,65	1	5,9																																				
Reagimi i tokës (pH në 1N KCl): acidike Karbonatet në total: gëlqerore shumë të dobëta Karbonatet aktive (IDG): brenda kufijve normalë																																											

Humusi: Sasi e madhe humusi
Fosfori i aksesueshëm: përmbytje e ulët
Kaliumi i aksesueshëm: përmbytje e ulët

Kushtet agrometeorologjike për Podgoricën për muajin gusht 2022

Burimi: Instituti i Hidrometeorologjisë dhe Sizmologjisë në Malin e Zi: www.meteo.co.me

3.2 Përdor të dhënat nga analiza e kushteve agrometeorologjike dhe hidrologjike për të planifikuar prodhimin blegtoral.

3.3. Merr mostrat e tokës dhe ujit për analiza kimike.

3.4 Përdor të dhënat e analizës pedologjike (vetitë biologjike, kimike dhe mekanike) të tokës për të vendosur prodhimin.

3.5 Zbaton masat për parandalimin e ndikimit të kushteve të pafavorshme agrometeorologjike (si p.sh., reshjet e shiut, temperaturat e ulëta, temperaturat e larta, thatësira, era, etj.).

3.5.1. Zgjidhni një metodë që mund të përdoret për të parandaluar ndikimin negativ të temperaturave të ulëta (ngricës) në kulturat e panxharit ose maruleve. Shpjegoni arsyen e zgjedhjes së metodës dhe aplikimin e saj.

3.6. Aplikon masa adaptive në procesin e prodhimit për shkak të ndryshimeve klimatike.

NJËSIA 4

Prodhimi i bimëve njëvjeçare (kultura fushore dhe perime/bujqësore)

KEK 4

ECVET
20 - 28

4.1. Kryen procesin e punimit dhe plehërimit të tokës.
4.1.1.a Zgjidhni makineritë dhe pajisjet lidhëse të përshtatshme, kryeni procesin e rregullimit, sipas kërkesave që lidhen me kulturën e patates ose grurit dhe kryeni kultivimin bazë të tokës.
4.1.2. Zgjidhni pajisjet e duhura lidhëse, kryeni procesin e rregullimit, sipas kërkesave që lidhen me kulturën e patates ose grurit dhe kryeni përpunimin shtesë të tokës.
4.1.3. Propozoni plehërimin bazë të tokës bazuar në analizat dhe kërkesat për kulturën e patates ose grurit që do të prodhohet.
4.2. Prodhon farërat e kulturave dhe materialin bimor të fidanëve.

			4.2.1. Zgjidhni farërat sipas kushteve ekologjike të zonës së kultivimit dhe karakteristikave biologjike të grurit ose të grurit organik. 4.2.2.a Verifikoni karakteristikat dhe cilësinë e farërave të grurit si material farë. 4.2.2.b Verifikoni karakteristikat dhe cilësinë e materialit mbjellës të patates. 4.2.2.c Përgatitsni farërat e grurit për prodhim organik. 4.2.2.d Përgatitsni materialin mbjellës të patateve për mbjellje. 4.3. Kryen aktivitete të ndryshme përgatitore dhe zbaton metoda kultivuese për mbjelljen e farërave dhe fidanëve në fusha dhe në mjedis të mbrojtur/kontrolluar duke përdorur mjetet e përshtatshme të punës në përputhje me standardet dhe rregulloret. 4.4. Aplikon masat e kujdesit për kulturat e arave/fushore në përputhje me teknologjinë më të fundit të kultivimit në fushë dhe në mjedis të mbrojtur/kontrolluar. 4.5. Kryen vjeljen, paketimin dhe ruajtjen e produkteve bujqësore dhe bimore, në përputhje me standardet dhe rregulloret për prodhimin bujqësor dhe perimor.
NJËSIA 5 Prodhimi i bimëve shumëvjeçare (frutikulturë dhe vreshtari)	KEK 4	ECVET 15 - 21	5.1. Zbaton procedurën për përgatitjen e ngritjes së plantacioneve në përputhje me standardet dhe teknologjinë e prodhimit. 5.1.1. Zgjidhni frutin e përshtatshëm për mbjellje duke u bazuar në të dhënat në lidhje me karakteristikat fiziko-kimike të tokës dhe përshkruani arsyen e përzgjedhjes. 5.1.2. Shpjegoni me argumente përdorimin e mjeteve dhe procedurave të nevojshme për ngritjen e plantacionit sipas hardhive p.sh. Shesh i bardhë, Shesh i zi. 5.2. Prodhon material bimor për fidanët e frutave dhe rrushit. 5.2.1. Zgjidhni llojin e tokës për prodhimin e fidanëve të mollës Starking sipas kërkesave biologjike. 5.2.2. Zbatoni teknikën më të përshtatshme për prodhimin e fidanëve të hardhisë sipas kushteve pedo-klimatike. 5.3. Zbaton procedurën për rritjen e plantacioneve në përputhje me standardet dhe teknologjinë e prodhimit. 5.4. Zbaton masat për mirëmbajtjen e bimëve shumëvjeçare deri në periudhën e frutdhënies. 5.5. Zbaton masat agroteknike për kultivimin e bimëve shumëvjeçare gjatë periudhës së frutdhënies.

			5.6. Organizon vjeljen, grumbullimin, transportin dhe ruajtjen e frutave dhe rrushit.
NJËSIA 6 Prodhimi blegtoral dhe kujdesi ndaj kafshëve	KEK 4	ECVET 15 - 21	6.1. Përgatit kushtet për rritjen e kafshëve shtëpiake sipas racës dhe kategorisë. 6.1.1. Përgatisni kushtet e përshtatshme hapësinore dhe ambientale për rritjen e lopëve/deleve/dhive qumështore dhe pulave. 6.2. Siguron ushqyerjen e kafshëve shtëpiake sipas racës dhe kategorisë. 6.2.1. Përgatisni një plan të përshtatshëm për ushqyerjen e lopës qumështore gjatë periudhës së thatë. 6.2.2. Përgatisni ushqimin për deshtë me metodën e majmërisë dhe shpjegoni veprimet e aplikuar. 6.2.3. Përmirësoni kullotat për të ushqyer dhitë duke mbjellë kultura shtesë/ Përgatisni planin për përmirësimin e kullotave për të ushqyer dhitë duke mbjellë kultura shtesë. 6.2.3. Përgatisni planin për ushqyerjen e zogjve të pulave që rriten për mish dhe shtjellojeni atë. 6.3. Zbaton masa për mbarështimin dhe trajtimin human dhe të drejtë të kafshëve shtëpiake. 6.3.1. Organizoni zogjtë e pulave për mish në kategori që lidhen me moshën dhe peshën. 6.4. Zbaton masat profilaktike dhe zooteknike. 6.4.1. Demonstroni qethjen e deleve/dhive. 6.5. Përdor teknologjitë e mbarështimit të kafshëve shtëpiake sipas llojit dhe qëllimit të prodhimit. 6.5.1. Kryeni mjeljen e lopëve me makinë mjelëse manuale. 6.6. Kryen aktivitetet e duhura për grumbullimin, ruajtjen dhe magazinimin e produkteve shtazore. 6.6.1. Përcaktoni dhe zbatoni kushtet për ruajtjen e qumështit deri në momentin e shitjes.
NJËSIA 7 Përpunimi dhe ruajtja e produkteve ushqimore parësore (produkte bimore dhe blegtorale)	KEK 4	ECVET 10 - 14	7.1. Përgatit lëndët e para, aksesorët, pajisjet dhe mjetet për përpunim në përputhje me standardet e përcaktuara. 7.2. Bën përpunimin e grurit (p.sh. për prodhimin e miellit). 7.3. Zbaton procedura të thjeshta në lidhje me trajtimin termik dhe konservimin e frutave dhe perimeve në përputhje me standardet për përfitim të produkteve (p.sh. reçel, raki, fruta dhe perime të konservuara, etj.). 7.3.1. Zgjidhni dhe argumentoni varietetin më të përshtatshëm të rrushit dhe kryeni përpunimin paraprak për prodhimin e 5 litrave raki rrushi.

			7.3.2. Shpjegoni karakteristikat dhe llojin e pajisjeve të duhura dhe shpjegoni procesin teknologjik për prodhimin e rakisë me gradacion 20 gradë. 7.4. Prodhon perime të thata, fruta dhe lëngje të shtrydhura. 7.5. Zbaton procesin teknologjik për prodhimin e thjeshtë të produkteve të qumështit (p.sh. djathë, kos, kefir, gjizë, krem qumështi, etj.). 7.5.1. Shpjegoni cilësitë e nevojshme të qumështit, bazuar në analizat e kryera më parë, për prodhimin e djathit organik të Sharrit. 7.5.2. Shpjegoni proceset teknologjike të prodhimit të djathit organik dhe llogaritni sasinë e nevojshme të qumështit për të prodhuar 5 kg djathë organik. 7.5.4. Demonstroni fazën e parë të procesit teknologjik për prodhimin e 5 kg djathë organik të Sharrit. 7.6. Kryen paketimin, shënjimin, ruajtjen e produkteve të gatshme dhe joprodukteve në ambalazhe të përshtatshme ekologjike.
NJËSIA 8 Komunikimi me bizneset dhe sipërmarrja në bujqësi	KEK 4	ECVET 7 - 8	8.1. Bashkëpunon në mënyrë etike dhe profesionale me eprorët, kolegët dhe palët e treta, individualisht dhe në grup, duke zbatuar teknikat e duhura të komunikimit dhe duke zgjidhur me sukses konfliktet. 8.2. Përdor teknologjitë e informacionit në procesin e komunikimit. 8.2.1. Përgatitni dokumentet elektronike për mallrat dhe pjesën monetare, si dhe letrat shoqëruese të biznesit për ofertën e produkteve të prodhimit bujqësor (bazuar në parametrat e përcaktuar duke përdorur aplikacionin kompjuterik). 8.3. Përgatit një plan të thjeshtë biznesi për prodhimin dhe shitjen e produkteve bujqësore (analiza e vazhdueshme e tregut, parashikimi i tendencave të tregut, llogaritja e kostos, llogaritja e çmimit të produktit, prokurimi i materialeve dhe burimeve të nevojshme, etj.). 8.3.1. Hartoni një formular të thjeshtë të planit të biznesit duke përdorur modelin e mëposhtëm për familjen tuaj bujqësore në lidhje me përpunimin e kumbullave të prodhuara nga ju dhe prodhimin e reçelit të cilin do ta tregtoni duke përdorur shitjet në internet dhe rrjetet sociale. Bazojeni buxhetin në prodhimin vjetor prej 2,400 kavanoza/1,000 g reçel nëse kostot totale të prodhimit janë 220,000 njësi financiare, dhe çmimi i reçelit në treg është 500 njësi financiare/kavanoz. MODEL I NJË PLANI BIZNESI Informacion bazë për kompaninë

Kompania

Emri i kompanisë (mendon një emër):

Ideja e biznesit

Çfarë bën kompania?

Përshkrimi i shërbimit

Përshkrim i shkurtër i shërbimit/produktit dhe mënyra e përdorimit të tij.

Grupi i synuar (klientët)

Kë synoni të arrini nëpërmjet shërbimit/produktit tuaj? Cilët janë klientët/përdoruesit tuaj më të rëndësishëm të shërbimeve? Çfarë nevojash plotëson shërbimi/produkti?

Realizueshmëria e idesë

Pjesa financiare

Cilat janë shpenzimet e kompanisë për kryerjen e operacioneve të saj (ndani investimet/shpenzimet për investime nga shpenzimet e rregullta të biznesit); cilat janë të ardhurat e pritshme nga shitja e produkteve/faturimi i shërbimeve tuaja. (Preferohet që të përcaktoni sasinë e kostove/të ardhurave, por nëse nuk jeni në gjendje ta bëni këtë sipas rrethanave, thjesht rendisni idetë tuaja).

Teknologjia

A kërkon aktiviteti/produkti juaj përdorimin e disa teknologjive, pajisjeve, objekteve, mjeteve...? Si planifikoni t'i siguron ato?

Marketimi dhe shitjet

Rendisni elementët bazë të planit të marketimit dhe mënyrën se si synoni të shisni produktin/shërbimin tuaj (përcaktoni kanalet e shpërndarjes, çmimin, metodën e promovimit të produktit/shërbimit).

USP (Pika Unike e Shitjes)

Çfarë e dallon produktin/shërbimin tuaj nga të tjerët në treg?

Analiza SWOT

Matrica SWOT

FAKTORËT E BRENDSHËM			
Pozitiv	Pikat e forta	Pikat e dobëta	Negativ
	Mundësitë	Kërcënime	
	FAKTORËT E JASHTËM		

8.3.2. Analizoni të dhënat e tregut të produkteve bujqësore duke përdorur metodën e duhur.

			8.4. Përgatit materiale promocionale dhe promovon ofertën/produktin (në media të shkruar dhe elektronike, në panaire, etj.) duke përdorur kanale të ndryshme marketimi. 8.5. Shet me sukses produktet në treg në përputhje me planin e biznesit të përgatitur paraprakisht dhe me rregulloret në fuqi. 8.5.1. Përgatisni ofertën (përshkrimi i produktit, karakteristikat, çmimi etj.) për shitjen e reçelit të kumbullës përmes dyqanit elektronik duke përdorur një aplikacion specifik kompjuterik.
NJËSIA 9 Standardet, mbrojtja e mjedisit dhe siguria në punë	ECVET 2- 4		9.1. Zbaton masat e sigurisë në punë duke përdorur mjetet dhe pajisjet e duhura mbrojtëse. 9.2. Identifikon rreziqet në procesin e punës për të reduktuar risqet/parandaluar shfaqjen e rreziqeve. 9.2.1. Zgjidhni dhe shpjegoni zgjedhjen e mjeteve dhe pajisjeve mbrojtëse më të përshtatshme që duhet të përdoren në trajtimin fitosanitar të hardhive. 9.2.2. Demonstroni përdorimin e duhur të pajisjeve mbrojtëse personale gjatë vjeljes së mjaltit në koshere. 9.3. Zbaton drejt udhëzimet e duhura gjatë përdorimit të mjeteve, pajisjeve të punës dhe produkteve të dëmshme (pesticidet). 9.4. Zbaton rregullat për mbrojtjen e mjedisit dhe standardet ekologjike. 9.4.1. Zbatoni procedurat për menaxhimin e mbetjeve të stallave blegtorale. 9.4.2. Zgjidhni bimët për mbjelljen shoqëruese/bimët shoqëruese të cilat do të sigurojnë uljen e nevojës për pesticide. Shpjegoni zgjedhjen tuaj. 9.4.3. Zgjidhni kulturën e duhur për rigjenerimin e tokës pas prodhimit konvencional si përgatitje për prodhimin organik. Shpjegoni zgjedhjen tuaj. 9.5. Menaxhon mbetjet, nënproduktet dhe kimikatet nga procesi i punës në përputhje me rregulloret për mbrojtjen e mjedisit. 9.6. Zbaton standardet në prodhimin bujqësor (GAP, praktika e mirë higjienike, mirëqenia e kafshëve, prodhimi organik, prodhimi tradicional, HACCP, etj.). 9.7. Kryen operacione bujqësore duke përdorur energji dhe materiale në përputhje me parimet e zhvillimit të qëndrueshëm dhe mbrojtjes së mjedisit.

*Ky përcaktim është pa paragjykim ndaj qëndrimeve për statusin e vendit dhe është në përputhje me Rezolutën 1244 të Këshillit të Sigurisë të Kombeve të Bashkuara dhe Opinionin e GJND-së mbi Deklaratën e Pavarësisë së Kosovës.

